

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

duben je již téměř za námi a na rozdíl od dlouhodobé tradice není charakteristický plískanicemi, chladem a dostatkem vláhy. Naopak, počasí spíše připomíná počátek léta a hlavně je opět mimořádně suchý. Snad ještě více než loni. Doufejme, že nadcházející dny nám přinesou více vláhy. Právě z důvodu sucha dle odhadu v katastru našich obcí téměř 1/3 stromů uschla. Stačí se podívat na remízky např. za tratí na Kostěnice nebo směrem na Čankovice. Proto bych chtěl vlastníky pozemků a zahrad vyzvat k tomu, aby vysazovali stromy i jinou zeleň. Tato situace byla rovněž negativně hodnocena na výroční schůzi Mysliveckého sdružení Moravany – Slepotic, která se konala v Turově dne 23. 3. 2019. Právě myslivci a spoluobčané z Čeradec zaslouží pochvalu za obnovu a výsadbu zeleně a její následnou údržbu, především zalévání. Se zaléváním také loni výrazně pomáhali hasiči a předpokládám, že tomu bude i letos. Jako nový zdroj vody pro zalévání bude sloužit akumulární 14 m³ nádrž, která bude zachytávat vodu ze střechy „Moravanského domu“, tedy sokolovny. Její instalace právě probíhá. Na výsadbu zeleně zorganizovali myslivci dne 13. 4. 2019 brigádu. Zeleň tak pravidelně vysazují v okolí Duhového jezera. V celé honitbě totiž drobná zvěř (zajáci a bažanti) prakticky nemá kde žít. Tento stav je nutno trvale změnit. Jednou z možností je právě výsadba.

Zmiňovaný „Moravanský dům“ je prakticky dokončen. Nyní bude probíhat kolaudační řízení a vlastní kolaudace. Snad se nám podaří tento objekt zkolaudovat v co nejkratším termínu. Zároveň věříme, že se zde bude ke spokojenosti nás všech dařit nové provozovatelce restaurace a kuchyně, paní Jiřině Pařízkové s celým kolektivem. Ten již od 1. 4. 2019 vaří v Senior centru. Budeme velice rádi, když přijdete ochutnat!

Prakticky je dokončena výstavba splaškové kanalizace v Platěnicích. Zkolaudována má být do 30. 6. 2019. Byla provedena konečná úprava průchozích komunikací, jejichž majitelem je SUS Pardubického kraje a ta bude také tuto práci přebírat. Zbývající drobné úpravy provede dodavatel díla, Instav Hlinsko, v těchto dnech. Věřím, že díky kvalitě jejich dosud vykonané práce bude vše v pořádku. Dle doporučení provedeme konečnou úpravu poslední místní komunikace a chodníku k Manychovým a Šejnohovým pravděpodobně až v příštím roce. Důvodem je řádné slehnutí terénu po výkopových pracích tak, aby podloží byla řádně pevná. Jen pro zajímavost: za uložení potrubí do komunikací v Platěnicích zaplatila obec SUS Pardubického kraje částku 450 000,- Kč. Je to pro nás velmi drahé, ale bez tohoto poplatku bychom neobdrželi kolaudační souhlas. Nedá se tedy nic dělat.

Třídění odpadů, zvláště teď na jaře, je opět kapitolou samou pro sebe. Po obci jsme umístili kontejnery na bioodpad. Výsledek je opět žalostný. V kontejnerech je opět naházeno všechno možné, od kamení, větví, stavební sutě až po uhynulá zvířata. Na úkor poctivých uživatelů pravděpodobně tuto luxusní službu zrušíme a k dispozici bude jen sběrný dvůr. Ve většině obcí jsou pouze kontejnery od Smp a.s. Pardubice, které máme všude také. Alespoň tyto obce mají méně starostí.

Zanedlouho, nebo lépe řečeno již nyní, začne sekání a údržba zeleně. Letos nebude bohužel určitě hned všude posekáno. Úřad práce zpřísnil přidělování pracovníků. Je zde tlak na dosud nezaměstnané, aby si našli trvalou práci sami, zvláště ti vyučení. Snahou úřadů práce je, aby někteří opakovaně nespolehnali na opakovanou sezónní práci u jedné obce. Nám to však při zajištění pracovníků situaci ztěžuje. Musíme si s tím však nějak poradit.

Mimo jiné máme podanou žádost o dotaci na provedení nezbytných oprav na Senior centru. Zda tyto prostředky obdržíme, budeme vědět nejdříve koncem května. Seznam věcí k nutné opravě zde neustále přibývá. Mimo těchto oprav máme objednáno provedení zastřešení plochy mezi sloupy u hlavního vchodu. Montáž očekáváme každým dnem.

Tolik informací v tomto čísle a příště se těším nashledanou.

Václav Roček, starosta obce

Postřehy zaměstnanců obce

Po zimě jsme do částí Moravan umístili kontejnery na bioodpad. Bohužel „Na Obci“ byly opět v biu větve, které do něho nepatří. Do bioodpadu se mohou dávat pouze větve zkrácené na 10 cm. Toto je jasně napsáno na žluté ceduli, která je přilepena v kontejneru.

Když se stane, že máte větve dlouhé, odložte je vedle kontejneru a my je zpracujeme. Jestliže se situace nezlepší, kontejner nebude přistavován a odpad si každý bude vozit do sběrného dvora, kde Vám obsluha poradí, jak roztrždit.

Hana Aulická

Společenská rubrika

V měsíci dubnu oslavili a oslaví životní výročí...

Vojtěch Cabicar
Jaroslav Kučera
Vlasta Petráňová
Irena Šťastná
Jaroslava Volejníková

František Kment
Ludmila Voříšková
Eva Laksarová
Jaroslava Opplová

Všem oslavencům přejeme hlavně pevné zdraví, štěstí a spokojenost v dalších letech!

Vítáme nové občánky...

Mattea Kindernaye

Petra Fulíka

Přejeme dětem i rodičům hodně štěstí a radosti při společně prožitých okamžicích!

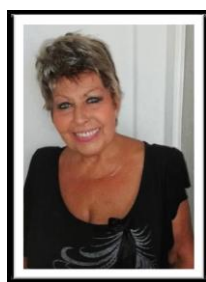
Opustili nás...

Marie Krátochvílová

Josef Kučera

Budeme s úctou vzpomínat!

Knihovna zve...

**Zveme Vás na
prodejní výstavu olejomaleb Evy Musilové
do
Obecní knihovny v Moravanech
od 6. dubna do 20. června 2019**

Výstava bude přístupná v době otevíracích hodin knihovny (ty jsou na webu nebo na facebooku).

*Slavnostní zahájení výstavy proběhne 6. dubna 2019
současně s Velikonočními trhy, které jsou již tradičně
pořádány v Senior centru v Moravanech od 9,00 do 15,00
hodin.*

SRPDS a SDH Moravany

vás zvou na tradiční

Pálení čarodějnic

sraz masek na malém stupni ZŠ

30.4.2019 v 18 30

půjdeme k Duhovému Jezeru

**soutěže
občerstvení
opékání buřtu
ohňostroj**

Srdečně vás zveme

Z historie...

Výročí bratraců Veverkových – vynálezců ruchadla

Bratraci František a Václav žili v osadě Rybitví blízko Pardubic. František se narodil 3. března 1799 a byl rolníkem. Oplýval technickým nadáním, sám si sestrojil fukar, rozuměl mlýnským strojům a

údajně celé vsi opravoval hodiny. Chtěl sestrojít nové orební nářadí, které si představil jako hoblík, na kterém by upravil tvar a sklon háku.

Konečnou podobu dal ruchadlu jeho bratranec Václav, který byl kovářem a narodil se 13. dubna 1790.

František se dostal do dluhů, musel prodat rodný grunt a přestěhoval se do Břehů u Přelouče, kde 12. února 1849 zemřel.

Václav přesídlil do Bukoviny u Dřítče, kde zemřel pouhých 11 dní po svém bratranci.

V Rybitví ještě stojí jejich rodný dům, kde se také nachází muzeum s expozicí a pomník „První brázdy“.

Vlasta Jiroutová

Něco málo o zdraví...

Sléz patří k uznávaným léčivým bylinám. Sbírá se květ a mladý list. V době války se listy krájely do polévky. Květu slézu můžeme využít jako ozdobu do salátů, čerstvá poupata a květy uchováme naložená v octu. Rostlina zvyšuje imunitu, obsahuje řadu minerálů, vitamínů a proteinů. Sléz se užívá při zahlenění průdušek, kašli a silném chrapotu, chrání sliznice, ředí hleny, likviduje sucho v ústech. Dále se sléz užívá při žaludečních a střevních potížích, vředech na dvanácterníku a léčí hemeroidy a doporučuje se nejen vnitřní užívání, ale také obklady a koupele, které snižují otoky. Obklady rozjasní oči a hojí mokvavé ekzémy i růži.

Bylinky pro lepší zrak....

Čekanka obecná

Čaj z květů zlepšuje stav citlivých nebo podrážděných očí. Příkládáme mokrý sáček na víčka nebo použijeme koupel.

Pupálka dvouletá

Pupálkový olej pomáhá mimo jiné i při zánětech očních víček, při slzení a pálení očí. Zakoupíme jej v lékárně.

Světlík lékařský

Pijeme ho při problémech s očima: při zánětech spojivek a víček, při ječném zrně, při světloplachosti nebo při suché oční sliznici. Čaj použijeme k výplachu podrážděných a unavených nebo suchých očí.

Bez černý

Studený čaj přináší úlevu unaveným očím. Používáme čaj z květů. Stačí přiložit vatové tampony, které namočíme do čaje.

Vlasta Jiroutová

KD Moravany

Z činnosti klubu důchodců....

Dne 25. 2. 2019 proběhlo v klubu zajímavé čtení a zpívání.

4. 3. 2019 při čtení pranostik na měsíc březen jsme měli možnost ochutnat výborné koblihy od paní Marie Klofátové. Rovněž jsme se seznámili s příběhem statečné ženy, lékařky z Univerzity Karlovy, která založila nemocnici v době, kdy lidé věřili na zařikávání.

11. 3. 2019 jsme společně oslavili MDŽ při zpěvu a harmonice pana Mottla, který přijel mezi nás. Dále jsme si povídali o Karlu Hašlerovi. Pochutnali jsme si na výborných pohárech, které pro nás připravila paní Lenka Pírková.

18. 3. 2019 proběhla beseda s paní Ladou Študentovou z Oblastní Charity Pardubice, středisko Holice. Ta nás seznámila se všemi službami, které charita poskytuje a máme je možnost využívat. Poděkovat musíme i za sladkosti, které jsme dostali.

25. 3. 2019 na úvod jsme si zacvičili a protáhli svá těla. Následovalo zajímavé vyprávění o J. A. Komenském.

1. 4. 2019 se uskutečnilo příjemné posezení v knihovně, kde nás paní Z. Bakešová mile přivítala a pohostila u besedy o stoletém výročí vzniku knihoven a historii knihovny v Moravanech. Při tomto posezení jsme oslavili narozeniny s paní Volejníkovou, která upekla výborné trubičky.

8. 4. 2019 jsme se sešli v hale, kam mezi nás každoročně jezdí pan zahradník s nabídkou sadby. Nakoupili jsme si kytičky, hnojiva, velikonoční ozdoby a odcházeli jsme s příjemným pocitem a nedočkavostí, jak si své terasy a balkony ozdobíme v letním období.

Za klub důchodců Marie Žemličková

OS SC Moravany

7.3.2019 Oslava MDŽ. V sále SC Moravany jsme pořádali zábavu spojenou s bohatou tombolou a pohoštěním pro přítomné. K tanci nám přišla zahrát paní H. Faltysová. Dostavilo se hodně lidí a věříme, že se to všem líbilo.

21.3.2019 Přednáška o čínské medicíně. Již po druhé jsme si pozvali paní Věru Veselou, která se touto metodou zabývá. I když každý nemusí této léčbě věřit, povídání bylo zajímavé. Paní Veselá s sebou přinesla i některé přípravky, které bylo možné si od ní zakoupit.

28.3.2019 Jak žijí lidé v Podkarpatské Ukrajině. Pozvání přijaly paní Markéta Vašková, vrchní sestra z charity v Holicích a místostarostka obce Moravany paní Mgr. Lada Louženská z dašické školy. Zároveň přijel i pan Jan Lohynský z charity Pardubice, který nám promítal natočené video z tohoto místa. Paní M. Vašková byla na Ukrajině již několikrát v rámci charitativní pomoci lidem v místní nemocnici a potřebným lidem v chudých vesničkách. Rozdíl mezi naším zdravotnictvím a jejich jsou obrovské. I ve školství, kde byla paní Mgr. Louženská, jsou rozdílné, zejména ve vybavení škol a přístupu k dětem. Po materiální stránce tam žijí lidé proti nám velmi chudě, ale jinak jsou vstřícní a nejsou tak „uspěchaní“ jako my.

Sport

„Jarní“ turnaj ve stolním tenise

Dne **16.3.2019** uspořádal tenisový oddíl ve sportovní hale v Moravanech „Jarní turnaj ve stolním tenise“. Zúčastnilo **se ho 23 hráčů**, kteří byli rozděleni dle výkonosti do 3 skupin. V první kategorii zvítězil **Adam BIDLO**, druhou kategorii, vyhrál **Jakub KULHÁNEK**. Ve třetí kategorii zvítězila **Katka DOBROVOLSKÁ**.

Turnaj se velmi vydařil, na dětech je vidět znatelný posun vpřed. Řada zápasů byla velice vyrovnaná. Další místní turnaj se uskuteční pravděpodobně v červnu, o průběhu vás budeme informovat.

B. Kárych

Richard Hynek - vítěz České ligy OCR za rok 2018

Dne 2.3.2019 se konalo v pražském hotelu Charles Bridge restaurant vyhlášení nejúspěšnějších sportovců ČR v překážkových bězích (OCR). Tak, jako za rok 2017, tak i v roce 2018 se stal nejúspěšnějším Čechem **Richard Hynek z Moravan**. Za nezlomnou vůlí a obrovskou dřinou si ten úspěch určitě zaslouží!

SEZÓNA 2018 V ČÍSLECH

4700 (+-100km) kilometrů (pouze v tréninku)

750 (+-50 hod) odtrénovaných hodin

22 závodních víkendů

40 (38 OCR) závodů

24x na stupních vítězů

13x první místo

59:10:48 čas všech závodů

závodil jsem v 9 zemích

závodil jsem na 3 kontinentech

22 chyb na překážkách (ze všech závodů)

7x netrefený oštěp

Veronika Hynková - Misryně ČR v krosu na 3000m.

Dne 30.3.2019 se konalo v Mladé Boleslavi Mistrovství ČR žactva a dorostu v přespolním běhu (krosu). Běžeckými trenéry jsou tyto závody považované za

nejnáročnější. Sejdou se zde nejlepší běžci od 800m (někdy i 400m) až po vytrvalce. A věřte, je to „mazec“. V 54 členném startovním poli dorostenek, které od začátku za to „braly“ co to dá, zvítězila v závěrečném finiši studentka SG Veronika Hynková – trať 3000m zaběhla za 10:43 a stala se dorosteneckou mistryní České republiky pro rok 2019. Byl to tvrdě vybojovaný titul a moc gratulujeme.

Zkráceně průběh závodu:

Závod se běžel v krásném, zalesněném areálu na 3 kola. Veronika se stále držela v první trojici běžkyň (v prvním kole jich bylo osm); v závěrečném okruhu se „utrhly“ závodnice Porubčanová a Hynková. Cca 200 m před cílem vedla Porubčanová asi o 8 m, ale Verča to bravurním způsobem zvládla dotáhnout do vítězného konce. Jen pro náhled: 2. v pořadí: Porubčanová-mistryně ČR 2019 v hale na 800m, 3. Sasynová-mistryně ČR 2019 v hale na 1500m (byla to největší favoritka na titul), 4. Štoudková-mistryně ČR v hale 2019 na 400m, 5. Helebrantová, která má letos v hale na 3000m zaběhnutý o vteřinu čas lepší než Veronika.

